

Fólkaheilsan fyri allar Føroyar

Í mars 2016 varð nýtt heilsustarvsfólk valt av landsstýrskvinnuni í Heilsu- og Innlendismálum. Nýggju ráðslimirnir eru Kathrina Lindenskov Holm, Petra Arge Poulsen, Katrin Danielsen, Jón Klein Olsen, John Hendrik Olsen, Elin Ludvig og undirritaði.

Fólkaheilsuráðið hevur sum uppgávu at menna tilgongdir fyri heilsufremjan, sjúku- og vanlukkufyrirbygging, bæði í almanna- og heilsuverkinum. Hetta hevur við sær bæði ráðgevandi og fremjandi virksemi, umframt kanningar-, útgreiningararbeiði og stimbran av gransking innan fólkaheilsuøkið. Ráðið arbeiðir í trád við breiða heilsuhugtakið hjá WHO, har heilsa er »a state of complete physical, mental and social well-being and not merely the absence of disease or infirmity«.

Ráðið hevur havt sera stórt virksemi seinastu átta mánaðirnar, og m.a. kunnu vit nevna tiltakið »Etið saman«, har dentur varð lagdur á sansaliga og sosiala partin av at eta mat við høgari góðsku saman við øðrum. Í hesum sambandi vóru fleiri enn 2000 rættir borðreiddir av okkara fremstu kokkum til borgarar runt í Føroyum.

Fólkaheilsuráðið er eisini aftur farið at skipa fyri fólksligu rennitiltøkunum, og í sambandi við Mentanarnáttina og Tórshavnar Marathon varð m.a. tiltakið »Renn – tað er títt DNA« sett í verk. Sama dagin fór samstarvstiltakið við Tryggingarfelagið Føroyar »Heilsukvæld á Kongabrunni« av bakkastokki, sum síðani varð ment til átakið »Heilsa á ferð«. Fleiri enn 4000 føroyingar hava vitjað hesi tiltøk runt í landinum, og fleiri enn 500 hava fingið gjørt neyvar málingar av síni heilsustøðu av okkara dugnaligu heilsustarvsfólki.

Sálarlig heilsa er vorðin raðfest høgt. Átakið

»Sunn Sinn«, har útvaldir føroyingar greiddu frá í sosialu miðlunum, hvussu teir persónliga arbeiða við sálarligum avbjóðingum, hevði til endamáls at staðfesta, at vit øll hava eina sálarliga heilsu, sum vit mugu ansa eftir og arbeiða virkið við at menna. Næsti partur um sunnu sinnini fer í luftina um fáar vikur.

Fólkaheilsuráðið stóð eisini saman við Sig Frá, Amnesty og Føroya Politi fyri sera sjónliga áttakinum »Sex krevur samtykki«, sum varpaði ljós á eitt heilt nýtt øki í fólkaheilsuhøpi. Samstarvið ímillum hesar stovnar heldur fram í komandi ári, og hetta eru vit glað um í Fólkaheilsuráðnum.

Av kanninum hevur Fólkaheilsuráðið í ár m.a. almannakunngjørt áhugaverd úrslit frá kanningunum »Hvussu hevur tú tað«, ESPAD

2015 og nýggju Gallupkanningini av heilsustøðu føroyinga. Hesar kanningar vísa m.a. jálgu úrslitini, at føroyskir ungdomar nýta munandi minni av rúсандi evnum enn flestu aðrir ungir evropearar, men á neiligu síðuni sær tað út til, at tey yngru vaksnu í Føroyum hava størstu avbjóðingarnar á heilsuøkinum.

Eisini varð víst á samband ímillum heilsustøðu og sosiala støðu hjá føroyingum. Komandi ár eru líknandi kanningar eisini á skránni, og hesar eru alneyðugar fyri at kunnu hugsavna arbeiðið nevt, har størsti tørvurin er.

Fólkaheilsuráðið skipar saman við Heilsu- og Innlendismálaráðnum fyri fólkaheilsuráðstevnu »Fólkaheilsa fyri øll«, sum nettupp tekur støðið í breiða heilsuhugtakinum. M.a. verður ein fólkaheilsuvirðisløn handað fyri fyrstu ferð onkrum, sum hevur gjørt serstakliga munadygt fólkaheilsuarbeiði. Átlanin er, at fólkaheilsuráðstevnan skal verða eitt árligt tiltak.

Nógv nýggj heilsuátøk eru í stoypuskeiðini, og her í blaðnum kunnu tit m.a. lesa um Heilsufótbólts-konceptið, kanningar av heilsuprofilinum hjá føroyingum og ABC fyri sálarliga heilsu, sum fara at verða á skránni seinni í ár og í 2017.

Fólkaheilsuráðið er til fyri allar Føroyar, og ráðið hevur hetta seinasta árið verið á fleiri vitjanum og luttikið í fleiri tiltøkum uttan fyri miðstaðarøkið. Vit vóna tí, at gott samstarv við stovnar og serstakliga kommunur runt um í landinum kann mennast enn meira komandi árið.

Magni Mohr

formaður í Fólkaheilsuráðnum

Klaksvíkingar eiga ársins roykfría skúla síða 3

Vár Honnudóttir: 18 prosent í sálarligum vandabólki síða 4

Sirið Stenberg: Fólkaheilsa má vera fólksligt síða 6

Hvør skal hava Fólkaheilsuvirðislønina 2016?

Send títt uppskot til Fólkaheilsuráðið

thr@folkaheilsa.fo

Freistin at senda inn er 12. oktober 2016